

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för samhällsvetenskaper

GA5223 Allmänt utbildningsområde, kurs 2: Lärare, elev och det pedagogiska mötet, 15 högskolepoäng

General field of Education 2: Teacher, pupil and the encounter of learning, 15 credits

Huvudområde

Sociologi

Ämnesgrupp

Samhällskunskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för samhällsvetenskaper 2010-09-08

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2010

Förkunskaper

INGET VÄRDE ANGIVET

Förväntade studieresultat

Kursmål:

I denna kurs skall de studerande ges möjlighet att utveckla sin lärarprofession genom kunskapsbildning, färdighetsträning och erfarenhetsutbyte i frågor som rör skolans aktörer, i form av barn/elever, lärare, men även föräldrar och medier, samt samspelet dem emellan.

Förståelsen för gruppens betydelse i mötet mellan olika elever, mellan lärare och elever, mellan skolan och olika föräldragrupper, etc, skall fördjupas genom kursen.

Kunskaper om förhållandet mellan individ, grupp och samhälle, samt om barns, ungas och vuxnas skiftande livsvillkor i samhället skall utvecklas och relateras till förutsättningar för lärande möten för alla. Kunskap om lärande och socialisation ska sättas in i ett historiskt perspektiv och särskilt intresse skall ägnas mångfaldsaspekter, såsom genus, klass, etnicitet och religiös tillhörighet.

Kursen syftar även till att ge studenterna ett ämnesdidaktiskt perspektiv, relaterat till något eller några av de ämnen som studerats före programtillträdet.

Under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) skall den studerande delta i, dokumentera och utvärdera lärandesituationer, ta del av lokala styrdokument, och utifrån sina samlade iakttagelser problematisera det pedagogiska arbetet.

VFU utgör en viktig och nödvändig del av kursen och skall ses som en integrerad del där generella teoretiska kunskaper sammankopplas med skolans konkreta

vardagsverksamhet.

Hela kursen skall kännetecknas av diskussion, dialog och ett tvärvetenskapligt förhållningssätt. Informations- och kommunikationsteknikens möjligheter för lärandet skall prövas och belysas.

Lärandemål:

Efter genomgången kurs skall studenterna kunna

- redogöra för skolans aktörer i relation till de sammanhang inom vilka de verkar, samt analysera konsekvenser av elevers och familjers olika livsvillkor
- problematisera de roller som skolans aktörer bär upp, samt de värderingar och normer som dessa har och har haft att förhålla sig till
- problematisera lärande och socialisation i ett livslångt perspektiv med hjälp av begrepp såsom identitet, livsstil, genus/klass/etnicitet och kultur/religion
- redogöra och problematisera forskning och teorier om olika typer av kränkande behandling, såsom diskriminering och mobbning
- delta i, dokumentera och utvärdera lärandesituationer och problematisera pedagogiskt arbete
- kommunicera med lärare, elever och medstudenter på ett demokratiskt kompetent sätt – muntligt, skriftligt och med hjälp av informationsteknologi
- reflektera över såväl allmän- som ämnesdidaktisk teori, och omsätta denna i praktisk pedagogisk verksamhet
- tillämpa ett kritiskt och reflekterande förhållningssätt i relation till utbildning och kommande yrke

Innehåll

Delkurs 1. Lärarrollen och ungas livsvillkor (7,5 hp)

Delkursen fokuserar skolans aktörer. Samspelet mellan barn/elever och lärare, men även övrig skolpersonal och föräldrar belyses, liksom hur deras sociala och kulturella bakgrunder kan påverka det lärande mötet. Såväl barnets/elevens som lärarens perspektiv behandlas.

I kursen betonas individens utveckling som social varelse och betydelsen av meningsskapande i en pedagogisk praktik. Relationen skola-samhälle analyseras avseende reproduktionsmönster, där kategorier som klass, genus och etnicitet in-tar en central plats. Grupper och gruppprocesser behandlas.

Delkursen består av följande delar: sociologi/medie- och kommunikationsvetenskap 4,5 hp, pedagogik 2,25 poäng och historia/religion 0,75 poäng.

Delkurs 2. Ämnesdidaktik (7,5 hp)

En viktig förutsättning för professionellt arbete som lärare är ämnesdidaktisk kompetens. I denna delkurs studeras ämnesdidaktiska frågeställningar som relateras till något eller några av de ämnen som studenten inhämtat före programtillträdet. Den verksamhetsförlagda utbildningen ger studenterna möjlighet att reflektera över och omsätta detta i konkret verksamhet.

Delkursen behandlar ämnesdidaktisk teori, relationen ämne-ämnesdidaktik, samt ämnesdidaktiska frågor i konkret verksamhet. Med utgångspunkt i läroplaner och övriga styrdokument skall studenten på ett reflekterande sätt planera, genomföra och utvärdera ett undervisningsavsnitt. Här berörs även frågor kring konstruktion av bedömningsunderlag och betygssättning. Delkursen består av följande delar: ämnesdidaktik enligt studentens inriktning 3 hp och VFU 4,5 hp.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar och seminarier samt verksamhetsförlagd utbildning. Diskussioner och uppgifter genomförs även via en nätbaserad utbildningsplattform.

Omfattningen av obligatoriska moment framgår av studie-anvisningar och schema.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examination sker i form av aktivt deltagande i seminarier, skriftlig och/eller muntlig tentamen, skriftliga och/eller muntliga redovisningar. Förmågan att omsätta kunskaper i

adekvat handling prövas. Efterlevnaden av de etiska reglerna följs upp och bedöms. Lärarstudentens professionella förhållningssätt under VFU examineras efter samråd med lärarutbildare i verksamheten.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering. Den sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Övrigt

För tillträde till kursen krävs att den studerande är antagen till ett lärarutbildningsprogram, där inriktningsstudier ingår.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Ahrne, Göran; Roman, Christine & Franzén, Mats

Det sociala landskapet: en sociologisk beskrivning av Sverige från 1950-talet till början av 2000-talet. Göteborg: Korpen (2003)(Kapitel 1-4.)200 sidor

Ambjörnsson, Fanny

I en klass för sig: Genus, klass och sexualitet bland gymnasietjejer.

Stockholm: Ordfront (2004) 361 sidor

Aspelin, Jonas

Zlatan, Caligula och ordningen i skolan. Studentlitteratur. (2003) 200 sidor

Eriksson, Björn m fl.

Skolan – en arena för mobbning. Stockholm: Skolverket/Liber. (2002)

(www.skolverket.se)

146 sidor

Jenner, Håkan

Motivation och motivationsarbete i skola och behandling. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling/Liber distr. (2004) (Kapitel 1-2) (www.skolutveckling.se) 21 sidor

Lalander, Philip och Johansson, Thomas Ungdomsgrupper i teori och praktik. Lund: studentlitteratur (2007)271 sidor

Skolverket

På tal om mobbning - och det som görs.

Kunskapsöversikt. Stockholm: Fritzes (2009) (www.skolverket.se) 203 sidor

Skolverket

Allmänna råd och kommentarer – för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Stockholm: Fritzes (2009)

www.skolverket.se) 45 sidor

Skolverket

Överenskommet! Stockholm: Liber. (1999) (www.skolverket.se) 152 sidor

Utbildningsdepartementet

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, för-skoleklassen och fritidshemmet (Lpo94).

Stockholm: Fritzes. (1999) (www.skolverket.se) 19 sidor

Utbildningsdepartementet

Läroplan för den frivilliga skolan (Lpf94). Fritzes. (1995) (www.skolverket.se) 19 sidor

Thornberg, Robert

Det sociala livet i skolan. Socialpsykologi för lärare.

Stockholm: Liber (2006) 301 sidor

Kopierat material, vilket tillhandahålles till självkostnadspris. 100 sidor

Litteratur för de ämnesdidaktiska inslagen i kursen väljs i samråd med ansvarig lärare/handledare.

Referenslitteratur

Orlenius, Kennert

Värdegrunden – finns den? Stockholm: Runa. (2001)232 sidor